

Genel Bilgiler:

ERS Fellowship programlarının amacı solunum alanındaki araştırma ve eğitim olanaklarını arttırmak; özellikle kariyerinin erken aşamalarında olan bilim insanlarına kariyerlerinde arzu ettikleri gelişimi sağlayabilmeleri için gerekli olanakları sağlamak ve bilgi ve tecrübe değişimi ile bilimsel mobilizasyonu tesis etmektir. Bu aktivitelerin sonucu olarak da bilimsel networkler-ağlar kurulmasını sağlamaktır.

Fellowship programlarına kabul edilecek adaylarda aranan özellikler; solunum alanıyla ilgili herhangi bir alandan üniversite diploması olmak (MD, MSc, PhD, MD-PhD) veya immünoloji, biyoloji, genetik, farmakoloji, biyofizik, kimya alanlarından mezun olmak ya da non-MD sağlık profesyoneli olmaktır. ERS fellowship programları Avrupa'dan ve Avrupa dışından tüm adaylara açıktır. Her cinsiyet ve dinden adaylara açıktır.

Fellowship Programları:

- 1) Kısa Dönem Fellowship Programı (20 adet): 1-3 ay
- 2) Uzun Dönem Fellowship Programı (15 adet): 6-12 ay
- 3) RESPIRE2 doktora sonrası araştırma programı (8 adet)(Avrupa Birliği tarafından da finansal olarak destekleniyor): >24 ay

Bu programlar, Standart, Uluslararası ve Bilimsel Olarak Gelişmekte Olan Ülkeler gibi statülerde gerçekleştiriliyor. Şu ana kadar bu programların finansmanı ERS, Avrupa Birliği, Bilimsel Organizasyonlar ve diğer solunum derneklerince sağlanmış. Ancak bundan sonra ilaç endüstrisinin desteklediği, finanse ettiği fellowship programlarının da hayata geçirilmesi planlanıyor.

Fellowship'in Kazandırdıkları:

- 1) Bilimsel olarak oldukça ileri durumdaki bir ekiple çalışmak, o ekibin bir parçası olmak
- 2) İlgilenilen alandaki bilgi ve deneyimlerin arttırılması
- 3) Kariyer gelişimi
- 4) Kişisel network'ünüzün geliştirilmesi
- 5) Fellowship programı sonrasında da ERS aktivitelerinde aktif görev alabilme şansı

ERS'nin 2013-2016 için Stratejik Hedefleri:

- 1) Fellowship fonlarını olabildiğince etkin şekilde kullanmak, en iyi fellowları programa dahil etmek
- 2) Dış fonları arttırmak: bu alanda faaliyet gösteren diğer dernek ve kuruluşlar, Avrupa Birliği, diğer ülkelerin solunum dernekleri
- 3) Diğer ülkelerin solunum dernekleriyle yeni programlar oluşturmak
- 4) Endüstri destekli fellowship programları oluşturmak
- 5) Temel bilimlere daha fazla destek vermek

Fellowship Programlarına Nasıl Başvurabilirim?

- İlk yapılması gereken: online başvuru formunun doldurulması
- **Kısa Dönem Fellowshipler için başvuru: 1 Ekim 2014-1 Nisan 2015.**
- **COE (College of Experts) değerlendirmesi: 8 Aralık 2014-Haziran 2015**
- **RESPIRE2 için başvuru: 31 Ekim 2014. COE değerlendirmesi: Aralık 2014**
- **Uzun Dönem Fellowship'ler için başvuru: 31 Ocak 2015. COE değerlendirmesi: Nisan 2014**

Fellowship Başvurum Nasıl Bir Yol İzleyecek?

Online başvuru formları önce ERS Ofisi tarafından değerlendirmeye alınacak. Formları uygun şekilde doldurmuş olanların formları Araştırma Direktörü'ne gönderilecek. Araştırma direktörü daha sonra başvuruları konularına göre gruplayarak ilgili hakemlere gönderecek (College of Experts). Hakemler tarafından skorlanan ve başarı durumuna göre sıralanan başvurular Araştırma Direktörü tarafından belirli bir sayıya indirilerek bu kişilerle mülakat (karşılıklı görüşme şeklinde) yapılacak. Bunlar arasından başarılı olan adayların fellowship programlarına kabulü yine Araştırma Direktörü tarafından ilan edilecek. Kısa dönem fellowship programlarına kabulde mülakat yapılmaksızın eleme yapılıyor (doğrudan başvuru üzerinden).

Başarılı ve başarısız olan adaylara sonuçların bildiriimi ise ERS Ofisi tarafından yapılıyor. Tüm bu süreç başvuru dönemi sonrası yaklaşık 3 ay içinde tamamlanarak, 4. aydan itibaren adayın fellowship programına başlaması hedefleniyor.

ERS'nin Fellow'lardan Bekledikleri:

- 1) Fellow'un belirlenen süre içinde araştırma ve eğitim faaliyetlerini olabildiğince etkin şekilde tamamlaması
- 2) Fellowship'ini yapmakta olduğu merkezden öğrenebileceği kadar çok şey öğrenmesi ve bunun yanında kendi bilgi ve deneyimini de gitmiş olduğu merkeze aktarması
- 3) Fellowship süreci sonrası elde ettiği bilgi ve deneyimleri kendi ülkesi ve kendi merkezini geliştirmek üzere maksimum düzeyde kullanması
- 4) Fellowship sonrası ERS'nin aktivitelerine olabildiğince katılmaya devam etmesi
- 5) ERS'nin bilimsel komitelerinde olabildiğince aktif şekilde görev alması
- 6) ERS'nin eğitsel etkinliklerinde yer alması
- 7) Fellowship sırasındaki çalışmalarından yayın yapması
- 8) 35 yaşından küçük olanlar için mutlaka Junior Members Committee'ye (JMC) katılması

Diğer Önemli Noktalar ve İzlenimlerim;

- 1) Fellowship programlarında öncelikli alan olarak **temel bilimler** ve **translasyonel tıp** belirlenmiştir. Bu alanlar için başvuruda bulunanlara/proje verenlere öncelik tanınacaktır.
- 2) ERS Fellowship programlarını bir çeşit "beyin dolaşımı/değişimi" olarak görüyor ve bilgi ve deneyim değiş tokuşu için bir fırsat olarak görüyor.

- 3) ERS kısa ve uzun dönemli fellowship bütçesini bu yıl bir önceki yıla göre yaklaşık olarak %50 oranında arttırdı.
- 4) Fellowship programları ve bu programlara olabildiğince farklı ülkelerden katılım olması çok önemseniyor. Çünkü fellowlar yalnızca fellowship döneminde değil sonrasında da ERS için çok önemli olmaya devam edecekler. Bu nedenle ERS fellowlarla fellowshipleri bittikten sonra da ilgilenmeye ve onları takip etmeye devam edecek. Özellikle kariyer planları konusunda onları desteklemek ve onlara her alanda katkıda bulunmak istiyor. ERS fellowship programlarının temel ilgi alanı **temel bilimler ve translasyonel tıp**. Özellikle bu alanlarda çalışan veya çalışmak isteyen genç bilim insanlarına ellerinden geldiğince destek olmak istiyorlar.
- 5) Geçen yıl RESPIRE programı için 45 başvuru olmuş. Türkiye'den başvuru yok.
- 6) ERS Fellowship programları yalnızca kariyerle ilgili, bilimle ilgili değil, aynı zamanda kişinin yaşamıyla ilgili çok önemli bir deneyim fırsatı sunuyor. Fellow'un kendisi gitmiş olduğu merkezden bilimsel anlamda ciddi fayda sağlarken, fellow'a ev sahipliği yapan merkez de fellow'la önemli etkileşimlerde bulunuyor. Kimi zaman karşılıklı bilgi ve fikir alışverişi yeni projelerin doğmasına olanak sağlayabiliyor.
- 7) Fellowlar çoğu zaman kendi merkezlerinde ya da kendi ülkelerinde olmayan bazı teknikleri öğrenmek veya belli bir alandaki bilgi ve tecrübelerini arttırmak üzere fellowship programlarına başvuruyorlar. Böylece gittikleri merkezlerde hem kendileri, hem çalıştıkları merkezler, hem de kendi ülkeleri için önemli bir atılım yapma şansları oluyor. Kendi merkezlerine ve ülkelerine döndüklerinde yeni üniteler, laboratuvarlar ve araştırma merkezleri kurabiliyorlar. Bu da fellow'un ülkesi için çok önemli bir kazanım. Fellow misafir eden merkez de benzer şekilde fellow'un yaklaşım, bilgi ve deneyiminden faydalanarak kendisini geliştirme ve değiştirme fırsatı buluyor.
- 8) Fellowship programlarını şu ana kadar başarıyla tamamlamış hemen her araştırmacı benzer bir konuşma yaptı. Fellowship programlarında ne kadar çok şey öğrendiklerini, daha hoşgörülü hale geldiklerini, yeni bir kültür hatta dil öğrendiklerini, en önemlisi de özgüvenlerinin belirgin şekilde arttığını ifade ettiler. Hemen hemen hepsi kendi ülkelerine döndüklerinde yeni araştırma merkezleri kurmuşlar, öğrendiklerini diğer meslektaşlarına aktarmışlar ve böylece yepyeni ve çok önemli kariyer fırsatlarına kavuşmuşlar.
- 9) Temel bilimler alanında çalışacaklar için **çok iyi derecede İngilizce** bilmek yeterli. Ancak klinik bağlantısı olan bir alanda (yoğun bakım, girişimsel bronkoloji, uyku, pulmoner rehabilitasyon gibi) çalışacaklar için mutlaka **gidecekleri ülkenin ana dilini** de iyi derecede (hastalarla, hemşirelerle ve diğer personelle anlaşabilecek düzeyde) bilmesi isteniyor.
- 10) Toplantıda konuşulan bir diğer konu, programa kabul edilecek adayların özgeçmişleriyle ilgili ne gibi kıstaslar olması gerektiği konusuydu. Prof. Maria Belvisi ve Prof. Stephan Holgate'in bu konudaki ortak kanaatleri adayların cv'lerine özellikle de yayın sayılarına bakmanın adil olmayacağıydı. Çünkü kişi gerçekten nitelikli olabilir ancak uygun bir ekibin içinde yer almadıysa, laboratuvar ve araştırma olanaklarına erişemediyse yayın yapamamış olabilir. Nitelikli ve istekli bir adaya yapmak istediği çalışmalar veya öğrenmek istediği teknik veya konularla ilgili gerekli altyapının sağlanması halinde belki de bu kişi harikalar yaratacak ve öğrendiklerini kendi merkezinde/ülkesinde de gerçekleştirebilecek. *Bu nedenle ülkemizden özellikle kısa süreli fellowship programlarına başvurmayı planlayan adayların özgeçmişleri ve yayın sayıları konusunda çok karamsar olmamalarını söyleyebilirim.* Uzun dönemli fellowship programlarında ise (1 yıl) ciddi bir maddi destek sağlanması nedeniyle mutlaka iyi yapılandırılmış bir araştırma projesi oluşturulması isteniyor. Yayın sayısı ya da çalışılacak

alandaki yayın sayısı yine temel bir kriter olmamakla birlikte kişinin önermiş olduğu projeyi gerçekleştirebilecek niteliklere sahip olduğu konusunda komiteyi ikna etmesi isteniyor (uzun dönemli fellowship programı adayları ile karşılıklı görüşme/mülakat da yapılıyor). Uzun dönemli fellowshiplerde ve RESPIRE2 programında adayın MSc veya PhD derecesi olması veya böyle bir programda kayıtlı öğrenci olması kabul açısından önemli bir avantaj sağlıyor.

- 11) Bir diğer önemsenen nokta mentorship/mentorluk kurumu. Toplantılarda, tüm bilim komitesi temsilcilerinin ortak kanısına göre, uygun ve doğru bir kariyer planı yapılması ve bu planın gerçekleştirilebilmesi açısından doğru bir mentorla ilişki kurulması çok önemli. Mentorun çalışılan merkezden, enstitüden veya PhD programındaki hocadan seçilmemesi gerekir. Mentorun dışarıdan bir göz olarak kişiyi yönlendirmesi/kişiyi birlikte bir yön belirlemesi öneriliyor. Bu nedenle özellikle fellowların uygun mentorlarla karşılaşmaları, iletişime geçmeleri çok önemli. Bu konuda College of Experts'e yeni roller düşebilir. Gündemdeki konulardan biri de mentorship geliştirilmesi konusu. Mentorship konusunda sağlıklı bilgi alınabilecek en önemli kaynaklar enstitü ve üniversitelerin mentorship kılavuzları. ERS de zaman içinde benzer bir kılavuz hazırlayarak bir mentorship programı oluşturabilir.
- 12) Fellowship başvurularında ve ERS'nin her türlü araştırma olanaklarında **gençlere ve kadınlara pozitif ayrımcılık** yapılması konusunda fikir birliği var. **Ayrıca bilimsel olarak gelişmekte olan ülkelerden (Türkiye gibi) gelen araştırmacılara da yine pozitif ayrımcılık uygulanması kararı alındı.** Bilim komitesinin gözlemleri bu gibi ülkelerden gelen fellowların fellowshiplerini tamamladıklarında ülkelerinde ve kendi merkezlerinde daha önemli değişiklikler yapabildikleri ve daha önemli farklar yaratabildikleri yönünde.
- 13) ERS içinde "junior" kelimesi yerine artık "early in career member" teriminin kullanılmasının daha uygun olacağı özellikle vurgulandı. Junior Member Committee'de daha aktif rol almalıyız. Konuyla ilgili bilgi için www.juniors.ersnet.org sitesi ziyaret edilebilir.
- 14) Bunun dışında özellikle uzun dönem fellowshiplerde temel bilimlere önem verildiği ve geçen yılki uzun dönem fellowship başvurularının üçte birinin kabul edildiği belirtildi. Bu bakımdan özellikle temel bilimlerle ilgilenenler veya translasyonel tıp alanında çalışmak isteyen klinisyenlerin üreteceği uzun dönem fellowship projelerinin kabul edilme olasılığı klinik alandaki projelere göre çok daha yüksek. Uzun dönem projelerde hep aynı ülkelerden başvuru geliyor ancak ERS'nin bu konudaki önceliği uzun dönem fellowship programlarına olabildiğince çeşitli ülkelerden gelen başvurulara şans vermek yönünde. Bu hem ülkeler arası iletişim ve etkileşimi arttıracak hem de ERS'nin çoğulcu/çok kültürlü yapısını destekleyecek. Bu yaklaşımın bir diğer katkısı, bilim kültürünün olabildiğince çok sayıda ülkeye yayılmasına da olanak sağlanması. **Şu ana kadar Türkiye'den uzun dönemli fellowship başvurusu yapılmamış.** Bu nedenle, iyi planlanmış bir projeye başvuruda bulunulduğu takdirde destek alınması şansı ülkemiz açısından oldukça yüksek.

College of Experts toplantı notları:

Genel Bilgiler:

- College of Experts'ün temel görevi başvurular arasından en uygun fellowların en uygun programlara yerleştirilmesi. Bu amaçla başvuruların değerlendirilmesi ve skorlanması.
- College of Experts'in yeni üyeleri çalışma grubu başkanları tarafından öneriliyor. Şu anda College of Experts'ün 150 üyesi var. Bu üye sayısının arttırılması hedefleniyor.

- Bu ekibin dışında bir de Fellowship ve Ödüller Çalışma Grubu var. Bu grubun da amacı yine özellikle uzun dönem fellowshiplerin seçimi ve RESPIRE2 gibi programlar için mentorship sağlamak. Bu grup 12 üyeden oluşuyor ve bu grupta JMC ve eski RESPIRE1 fellowları da var. Yüzyüze mülakatların çoğu bu grup tarafından gerçekleştiriliyor.
- College of Experts üyelerinden fellowship seçimi dışında da beklentiler var. Özellikle fellowların fellowshipleri bittikten sonra da kariyer anlamında izlenmesi isteniyor. Bu kişilerin ERS çalışma gruplarında ve kendi ulusal solunum derneğimizin çalışma grupları ve diğer komitelerinde değerlendirilmelerinin sağlanması isteniyor. Ülkelerimizden yeni fellowship merkezleri ve programları önerilmesi ile College of Experts üyeliği için de isim önerilmesi isteniyor.
- College of Experts yılda bir kez uluslararası kongre sırasında toplanıyor. Bir sonraki toplantı 26-30 Eylül 2015'te Amsterdam'daki ERS Kongresi sırasında gerçekleşecek. Ayrıca mülakat komitesinde yer alanlar seçim ve eleme süreçlerinin bir parçası olarak yılda 4 kez daha toplanacaklar.

Notlar:

- 1) Bu toplantı notlarının hazırlanmasında ERS Bilim komitesi Başkanı Prof. Stephan Holgate, ERS Araştırma Direktörü Prof. Maria Belvisi, JMC temsilcisi AgnesBoots ve Assemble 3 Başkanı Prof. Christiane Kaehler'in sunuları ile ilgili toplantılarda aldığım notlar ve yine bu toplantıların kokteyllerinde özellikle Prof. Stephan Holgate ile yapmış olduğum ikili görüşmelerden edinmiş olduğum izlenimler kullanılmıştır.
- 2) Fellowship süreciyle ilgili kısımlar için www.ersnet.org sitesinde fellowship ile ilgili bilgilerden de faydalanılmıştır.